

ANALIZA POTENCJALNEGO WPŁYWU pUPUL NA ŚRODOWISKO

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Dotyczy: Opracowania zadania pt.: „*Opracowanie uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów stanowiących własność Gminy Koszęcin, położonych na terenie gminy Koszęcin, o łącznej powierzchni 21,8575 ha, na okres 10 lat*” wg umowy nr 242.UG.2023 z dnia 21.08.2023r.

W związku z art. 46 i 47 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029) (później ustawa, ustawa ooś) po przeprowadzeniu wnikliwej analizy potencjalnego wyznaczenia ram dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przez Uproszczone Plany Urządzenia Lasów (dalej UPUL) **Wójt powinien podjąć decyzję o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.**

Uzasadnienie

Dokonano analizy zapisów założeń do zabiegów zaplanowanych w poszczególnych projektach uproszczonych planów urządzenia lasu (dalej pUPUL) dla następujących obrębów geodezyjnych (każdy z projektów planów jest osobną kontynuacją planu z poprzedniego dziesięciolecia) dla gminy:

Nazwa Gminy	Nr obr. Ewid.	Nazwa obr. Ewid.	Pow. użytków Ls w ha
Koszęcin	0001	0001 Brusiek	2,6521
Koszęcin	0002	0002 Cieszowa	0,118
Koszęcin	0003	0003 Koszęcin	17,7444
Koszęcin	0004	0004 Rusinowice	0,4104
Koszęcin	0006	0006 Strzebiń	0,9326
Razem:			21,8575

Poddaje się w wątpliwość konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ponieważ opracowanie UPUL jest obowiązkiem wynikającym z ustawy o lasach. Proces opracowania UPUL jest długoterminowym, łączącym w sobie wielopoziomowość zadań, konsultacje społeczne oraz angażującym duże środki finansowe po stronie gminy. Ustawodawca nie przewidział także rozwiązań alternatywnych dla prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej inaczej niż na podstawie UPUL. Procedura związana z wyłożeniami zaznajamia właścicieli lasów z ich prawami i obowiązkami związanymi z zatwierdzeniem na okres dziesięciolecia uproszczonych planów urządzenia lasów. Ponadto właściwy terytorialnie nadleśniczy wyraża opinię dotyczącą poprawności projektów UPUL. Wypracowany w tym procesie kompromis pomiędzy potrzebami drzewostanów, prowadzeniem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, potrzebami ochrony środowiska, potrzebami materialnymi właścicieli lasów jest w ocenie Wójta wystarczającym, aby zatwierdzić projekty Uproszczonych Planów UL. **Należy również zauważyć, że żadna z zaplanowanych prac nie jest przedsięwzięciem lecz zabiegiem i odnosi się do stanu już istniejącego.** Planowanie nie zmienia w żaden sposób struktury własności działek, nie jest związane z planowaniem inwestycji, czy też rozbudowy jakiejkolwiek infrastruktury. Wszystkie planowane do wykonania prace stosowane są od setek lat i stanowią naturalny element w lasach gospodarczych gruntów prywatnych. Ponadto rozdrobnienie działek, ilość wydzieleń, dostosowanie zabiegów do celów ochrony powierzchniowych form ochrony przyrody oraz charakter zaplanowanych zabiegów sprawiają, że UPUL nie spowodują wyznaczenia ram dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. **Wobec powyższego w/w dokumenty nie mogą zostać zakwalifikowane do art. 46 pkt 2 ustawy ooś, choć spełniają pierwsze dwa kryteria tj. są projektami z dziedziny leśnictwa oraz są opracowywane i przyjmowane przez organy administracji.** W toku analizy ustalono, jak wskazano powyżej, że nie jest spełniony trzeci warunek

jakim jest wyznaczanie ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Proces analizy

Mając jednak na uwadze proces odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, opisany w ust. 3 art. 48 ustawy ooś przy przeprowadzonej analizie potencjalnego wyznaczenia ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przez Uproszczone Plany Urządzenia Lasów, uzasadnione zostają uwarunkowania zawarte art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska, oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029).

Uzasadnienie wg art. 49 w/w ustawy ooś

1) Charakter działań przewidzianych w dokumentach:

a) Uproszczony Plan Urządzenia Lasu jest podstawowym narzędziem techniczno-prawnym do prowadzenia gospodarki leśnej na gruntach leśnych osób fizycznych i wspólnot gruntowych, prowadzi do zachowania i ochrony lasów oraz środowiska przyrodniczego w wielu płaszczyznach. Przedmiotowe projekty planów nie ustalają ram dla późniejszej realizacji żadnych przedsięwzięć, a po okresie obowiązywania uproszczonego planu urządzenia lasu czyli po dziesięcioleciu, zostanie opracowany nowy projekt planu, niosący ze sobą te same cele czyli zachowanie i ochrona lasów. Wójt stwierdza, że poszczególne projekty dokumentów dotyczą obszaru jednego obrębu, jednej gminy.

b) dokument jest powiązany z Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego, które przeznaczają grunty leśne do produkcji leśnej. Przedmiotowe opracowania i zabiegi w nich zaplanowane stanowią integralną część całej gospodarki leśnej w kraju co umożliwia prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej.

c) projektowany dokument jest przydatny w uwzględnianiu aspektów środowiskowych, ponieważ inwentaryzuje aktualny stan lasu na gruncie oraz wskazuje kierunki działań gospodarczych i zapobiegawczych, w celu zachowania trwałości lasu jako całego ekosystemu, w szczególności:

- wskazuje drzewostany niedostosowane do siedliska i przewiduje działania, dążące do uzyskania składu zgodnego z siedliskiem,
- wskazuje drzewostany wymagające podjęcia pilnych prac pielęgnacyjnych w celu uniknięcia klęsk,
- wskazuje drzewostany negatywne np. o niskim zadrzewieniu i zwarcu, zaatakowane przez czynniki chorobowe, o istotnych szkodach od zwierzyny i przeznacza te drzewostany do przebudowy z zastosowaniem cięć sanitarnych i hodowli (melioracje agrotechniczne, dolesienia, pielęgnacje, czyszczenia) lub rębni.

d) dokument jest silnie powiązany z problemami dotyczącymi ochrony środowiska ponieważ gospodarka leśna oparta na zasadach ekologicznych, której głównym, długotrwałym celem, jest zachowanie trwałości lasu i ciągłości spełniania wszystkich jego funkcji. Stanowi narzędzie wspierania zrównoważonego rozwoju z jednoczesnym zachowaniem bądź przywracaniem i odtwarzaniem najważniejszych zasobów środowiska przyrodniczego.

2) Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko a w szczególności:

a) oddziaływanie zaplanowanych zabiegów może spowodować krótkotrwałe, przejściowe zmiany w niektórych elementach ekosystemu jednak ekosystemy leśne charakteryzują się znacznymi możliwościami naturalnej regeneracji. W dłuższym aspekcie czasowym, zabiegi (rębnie złożone oraz cięcia pielęgnacyjne) wpłyną na poprawę zdrowotności, stanu sanitarnego, składu gatunkowego, bioróżnorodności, struktury piętrowej, wielkości biomasy i innych elementów. Luki powstałe po wycięciu drzew szybko są zapełniane przez młode pokolenie lasu (zaplanowane odnowienie), a często poprzez cięcia odsłania się już istniejące młode pokolenie lasu, które przy większym dostępie światła zaczyna bujnie rosnąć,

b) działań skumulowanych i transgranicznych nie przewiduje się,

c) brak przewidywanych negatywnych skutków dla zdrowia ludzi oraz zagrożeń środowiska leśnego i terenów przyległych, ze względu na niewielki rozmiar i charakter prac leśnych, prowadzących do trwałego zachowania lasu na gruncie,

3) Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

a) lasy objęte projektem planu nie zostaną narażone na oddziaływanie związane z intensywnym wykorzystaniem terenu w związku z niewielkim zakresem i charakterem zaprojektowanych w planie zadań, przyporządkowanych do dużej liczby wydzieleń, dotyczących tylko gruntów leśnych. Z dostępnych informacji

na omawianym terenie leśnym nie stwierdza się szczególnie cennych obszarów o właściwościach naturalnych czy istotnym znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego. Niemniej jednak teren objęty planowaniem gospodarczym może być terenem atrakcyjnym turystycznie i krajobrazowo, a plan będzie narzędziem do zachowania tych funkcji lasu,

b) z ogólnodostępnych źródeł (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> oraz <https://www.gov.pl/web/rdos-katowice> i <http://crfop.gdos.gov.pl>) stwierdzamy, że na gruntach ujętych w pUPUL w granicach administracyjnych Gminy stwierdzono występowanie powierzchniowych form ochrony przyrody:

Oznaczenie FOP	Nazwa i/lub kod FOP	Powierzchnia graficzna FOP w ha	Sumaryczna powierzchnia całych wydzieleń w obrębie FOP w ha
PARK KRAJ	PK Lasy nad Górną Liswartą	38730	0,118

Całość gminy objętej opracowaniem nie pokrywa się z innymi powierzchniowymi formami ochrony przyrody.

Wszystkie powierzchnie ujęte w UPUL, stanowią znikomą część obszaru chronionego, z którym się pokrywają.

We wszystkich projektach UPUL zabiegi zaplanowano w taki sposób, aby dostosować je do wymagań przepisów prawa (ustawa o lasach, rozporządzenie MŚ) oraz celów ochronnych wymienionych wyżej obszarów chronionych. Wszystkie prace zaplanowane zostały zgodnie z obowiązującym prawem, instrukcjami i wytycznymi w dziedzinie urządzania lasów. W związku z tym, że planowa gospodarka leśna kształtowała się przez dziesięciolecia nie zachodzą przesłanki aby spodziewać się, że zaplanowane zabiegi mogłyby wpłynąć negatywnie na w/w formy ochrony przyrody.

Ponadto:

Na właścicielu lasu, nie stanowiącego własności Skarbu Państwa, spoczywa prawem nakazany obowiązek prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej według uproszczonego planu urządzenia lasu (art. 7 ust. 1 ustawy o lasach).

Zgodnie z ustawą o lasach starosta zatwierdza projekty uproszczonych planów urządzenia lasów (art. 22 ust. 2), a także nadzoruje wykonanie zadań określonych w uproszczonych planach urządzenia lasów (art. 22 ust. 5)

Ponadto nie przewiduje się zastosowania rozwiązań alternatywnych (brak ustawowy) rozwiązań dla prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej na gruntach należących do osób fizycznych.

W projektach uproszczonych planów urządzenia lasów zostanie umieszczony punkt pt. „**Ochrona przyrody**”, gdzie opisane zostały pokrótce możliwe do wykonania, najważniejsze wytyczne do prowadzenia gospodarki leśnej, ograniczające ewentualny negatywny wpływ. Wpisano również występujące w danym projekcie formy ochrony przyrody. We wszystkich operatach wpisano następującą informację:

"We wszystkich pracach prowadzonych w oparciu o UPUL stosować zapisy Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz.U. z 2023 r., poz. 672)."

Reasumując, w projektach uproszczonych planów urządzenia lasu nie zakłada się żadnych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (wylesień, zalesień, czy też inwestycji), w związku z powyższym zatwierdzenie projektów UPUL nie spowoduje wyznaczenia ram dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko a co za tym idzie nie spowodują negatywnego oddziaływania na środowisko w tym na zdrowie i życie ludzi.

Sentencja

Ponieważ nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 46 i 47, a co za tym idzie nie ma odniesienia do ust. 2 art. 48, Wójt jako organ opracowujący dokument powinien bez opinii organów wymienionych w art. 57 i 58 ustawy, podjąć decyzję sprawie odstąpienia od przeprowadzenia SOONŚ.

Z poważaniem